

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/59/2014
Identifikačné číslo spisu:	5014200012
Dátum vydania rozhodnutia:	02.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5014200012.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci navrhovateľa: 1. L. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., 2. E. Y., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., proti odporcovi: Obec Staškov, so sídlom Jozefa Kronera č. 588, Staškov, za účasti ďalších účastníkov správneho konania: 1. C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom SM., 2. L. V., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., v konaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu č. k. S2013/287/R1676 zo dňa 02.12.2013, konajúc o odvolaní navrhovateľov 1. a 2. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sp/1/2014-82 zo dňa 30. mája 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sp/1/2014-82 zo dňa 30. mája 2014 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi 1, 2 a ďalším účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní podľa § 250l Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie Obce Staškov č. k. S2013/287/R1676 zo dňa 02.12.2013, ktorým zamietla návrh navrhovateľom 1 a 2 o zabezpečenie predbežnej právnej ochrany z dôvodu, že účastníci správneho konania 1. C. V. a 2. L. V. (ďalej len ďalší účastník konania 1 a 2) začali vysádzať dreviny - tuje, vo vzdialenosti 60 cm od hranice pozemku navrhovateľov 1 a 2 a oplotenia pozdĺž celej spoločnej hranice pozemkov vo vzdialenosti 80 cm, čím navrhovateľov 1 a 2 poškodzujú v zmysle údržby ich oplotenia, protipožiarnej ochrany, výhľadu a bezpečnostného hľadiska pri ochrane zdravia osôb a majetku. Ďalej rozhodol o trovách konania tak, že navrhovateľom 1 a 2 náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie krajský súd právne odôvodnil ustanoveniami § 5 Občianskeho zákonníka (ďalej len

„OZ“) a § 127 ods. 3 OZ. Uviedol, že predmetom preskúmavacieho konania bolo rozhodnutie odporcu o návrhu podľa § 5 OZ. Ochrana proti tomu, kto právo porušuje alebo ohrozuje, poskytuje aj obec. V súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) č. k. 5Sžo/4/2012 Zo dňa 29.11.2012 obec neposkytuje ochranu akémukoľvek porušovaniu či ohrozeniu práva, ale iba takému, ktoré nastalo tým, že sa bez právneho dôvodu zasiahlo do doterajšieho pokojného stavu, ktorý bol pred zásahom. Obec neskúma, či ten, kto zasiahol do pokojného stavu, je na to oprávnený alebo nie. Zrejmemu zásahu do pokojného stavu v zmysle § 5 OZ spravidla dôjde pri protiprávnom konaní. Obec je oprávnená zásah do pokojného stavu zakázať, rušiteľovi uložiť, aby obnovil posledný pokojný stav, prípadne sa obe tieto zákonné možnosti kombinujú podľa povahy prípadu. Iný výrok je neprípustný. Obnovenie predošlého stavu by bolo možné spravodlivo požadovať len v prípade, pokiaľ by bolo evidentne preukázané, že zmenený stav znamená zásah do subjektívnych občianskych práv a je v súvislosti s protiprávnym konaním porušovateľa. Rozhodnutie obce podľa § 5 OZ má iný charakter ako rozhodnutie súdu a preto občiansko-právny súd nie je viazaný rozhodnutím obce, vydaného podľa § 5 OZ.

Ďalším dôvodom, prečo nebolo možné vyhovieť návrhu navrhovateľov v konaní podľa § 5 OZ bola tá skutočnosť, že títo žiadali, aby obec rozhodla podľa ich doplneného návrhu z 21.10.2013 a to, aby obec komplexne vyriešila susedské spory medzi navrhovateľmi a ďalšími účastníkmi konania 1, 2 týkajúce sa nielen výsadby inkriminovaných 15 ks tují, ale aj údržby oplatenia navrhovateľov. Títo dokonca požadovali, aby obec uložila povinnosť ďalším účastníkom konania 1, 2 strpieť vstup navrhovateľov na ich pozemok ohľadne údržby ich oplatenia, pričom túto povinnosť môže uložiť len súd v občianskom súdnom konaní v zmysle § 127 ods. 3 OZ. Ďalej žiadali stanoviť konkrétne práva a povinnosti obidvom sporovým stranám, napr. zaviazať ďalších účastníkov 1, 2 povinnosťou vysadiť v budúcnosti tuje s konkrétnymi parametrami ich udržiavania (ich výška a šírka), dokonca žiadali, aby ich obec zaviazala povinnosťou na úradne overený súhlas, ktorý by oprávňoval navrhovateľov a ďalšie osoby vstupovať na pozemok ďalších účastníkov konania 1, 2 za podmienok, ktoré určili samotní navrhovatelia. Krajský súd ďalej poukázal, že podľa § 5 OZ môže obec rozhodnúť len spôsobmi uvedenými v tomto ustanovení, teda buď zakázať zásah, alebo uložiť obnovenie predošlého stavu, alebo kombinácia týchto možností, avšak v žiadnom prípade nie je možné rozhodnúť tak, že by bola ďalším účastníkom 1, 2 uložená konkrétna povinnosť rozhodnutím na plnenie. Pritom práve takéto povinnosti navrhovatelia požadovali uložiť ďalším účastníkom konania. Nebolo preto možné vyhovieť takémuto návrhu v zmysle predbežnej ochrany podľa § 5 OZ.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že čo sa týka začatia výsadby oplatenia zo strany ďalších účastníkov konania, ktoré oplatenie podľa tvrdenia svedka T. Y. na pojednávaní pred Krajským súdom v Žiline dňa 30.05.2014 začali ďalší účastníci 1, 2 stavať v januári 2014, nie je predmetom návrhu navrhovateľov na poskytnutie predbežnej ochrany podľa § 5 OZ, pretože predmetom podľa ich návrhu bolo len poskytnúť ochranu proti vysadeniu 15 ks tují. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Keďže rozhodnutie bolo vydané dňa 02.12.2013, zmeny skutkového stavu, ktoré nastali po tomto dátume, sú právne irelevantné.

Čo sa týka odvolacej námietky, že pletivové oplatenie pri dĺžke 12 m je budované bez platného stavebného povolenia ako čierna stavba, táto skutočnosť, či je oplatenie v súlade so stavebným povolením, alebo oznámením o súhlase s drobnou stavbou je vec, týkajúca sa stavebného konania a obci nepatrí zaoberať sa týmito právnymi otázkami v konaní podľa § 5 OZ. Keďže sa táto námietka týka povoľovacieho konania na stavbu, obec sa s ňou zaoberať nemohla a preto je právne bezvýznamná. Taktiež odvolacie námietky týkajúce sa činností, ktoré podľa názoru navrhovateľov len do budúcnosti môžu byť vykonané zo strany ďalších účastníkov konania napr. zamýšľané kompletne oplatenie pozemku resp. zamýšľané dovysádzanie tují pozdĺž celej hranice, sú plne irelevantné námietky, keďže k týmto skutkovým okolnostiam vôbec nedošlo. Pritom predbežná právna ochrana sa poskytuje len pri zrejmom zásahu do pokojného stavu, ktorý bol aj skutočne realizovaný a nie je len hypotetický.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. Navrhovatelia neboli v konaní úspešní, preto nemajú právo na náhradu trov konania.

Odporca a ďalší účastníci konania v konaní podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. nemajú nárok na náhradu trov konania.

II.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie navrhovatelia 1 a 2. Uviedli, že zadefinovali zásah do pokojného stavu doplnujúcim návrhom zo dňa 21.10.2013 a v konaní dňa 18.10.2013, ale v rozsudku sú zmlčané, nie sú ani zohľadnené, majú za to, že ďalších účastníkov konania usvedčujú z klamstva o dlhodobých sporoch s navrhovateľmi, z protiprávneho konania proti navrhovateľom a z presadenia svojho zámeru aj hrubým nátlakom na navrhovateľov. Sú názoru, že k protiprávnemu konaniu ďalších účastníkov konania voči navrhovateľom došlo už pri budovaní 12 m železobetónového pletivového oplotenia pozdĺž spoločnej hranice bez ohlasovacej povinnosti, bez stavebného konania a bez vydania platného stavebného povolenia a pokračovaním bolo budovanie živého oplotenia pozdĺž oplotenia navrhovateľov bez ich súhlasu. Sú názoru, že obec je prvostupňovým stavebným úradom, čiže má povinnosť sa s predmetnou vecou zaoberať a mala právomoc konať.

Uviedli, že zadefinovali presne posledný pokojný stav a zrejmy zásah do tohto pokojného stavu a ďalší účastníci konania odmietli navrhované riešenie. Preto mal obecný úrad v zmysle § 5 OZ predbežne zásah zakázať a uložiť ďalším účastníkom konania, aby obnovili predošlý pokojný stav.

Ďalej uviedli, že v rozsudku súdu je zmlčaná podstatná skutočnosť a to vybudovanie 15 m železobetónového pletivového oplotenia pozdĺž spoločnej hranice, čo považujú za zrejmy zásah do pokojného stavu a návrh navrhovateľov zúžila sudkyňa krajského súdu len na 15 ks vysadených tují. Podľa oznámenia starostu Obce Staškov zo dňa 15.04.2014 Obec Staškov údajne vydala súhlas 22.10.2013 ďalším účastníkom konania na vybudovanie 15 m železobetónového pletivového oplotenia a budovanie dvojmetrovej vysokej neprehľadnej betónovej bariéry pozdĺž oplotenia navrhovateľov, čiže ešte pred vydaním rozhodnutia 02.12.2013. Rozhodnutie Obce Staškov zo dňa 02.12.2013 je preto nezákonné z dôvodu, že Obec Staškov súhlasila s pokračovaním v zrejmom zásahu do pokojného stavu, čo znamená pokračovanie výstavby dvojmetrovej vysokej neprehľadnej betónovej bariéry pozdĺž oplotenia navrhovateľov a úplným oplotením pozemku ďalších účastníkov konania bez toho, aby zmenu skutkového stavu nahlásili navrhovateľom, čím im znemožnili doplniť návrh na predbežnú právnu ochranu v zmysle § 5 OZ ešte pred vydaním rozhodnutia. Obecný úrad tým vlastne nekonal nestranne a došlo k prepojenosti konania obecného úradu s ďalšími účastníkmi konania 1 a 2. Takýmto postupom obecného úradu by nebolo nikdy možné navrhovateľom domáhať sa predbežnej právnej ochrany podľa § 5 OZ.

Nesúhlasia s dôvodmi uvedenými v rozsudku krajského súdu, navrhujú iný predmet konania, pretože obecný úrad zatajovaním zmien skutkového stavu pred vydaním rozhodnutia, napomáhal ďalším účastníkom konania v zrejmom zásahu do pokojného stavu svojim nezákonným postupom.

Keďže sudkyňa krajského súdu prejednávajúca predmetnú vec nezastavila, pokračovanie v zrejmom zásahu do pokojného stavu a to výstavbu 48 m a 12 m vysokej neprehľadnej betónovej bariéry pozdĺž oplotenia navrhovateľov, zúžením predmetu konania len na preskúmanie rozhodnutia obce a zúžením návrhu navrhovateľov len na 15 ks vysadených tují, podali na sudkyňu námietku zaujatosti na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Navrhovatelia boli ďalšími účastníkmi konania úmyselne obťažovaní, vedení za nos za pomoci obecného úradu a preto boli prinútení dňa 09.06.2014 podať doplnujúci návrh na zabezpečenie predbežnej právnej ochrany podľa § 5 OZ pre pokračovanie v zrejmom zásahu do pokojného stavu, z dôvodu budovania 48 m a 2 m vysokej neprehľadnej betónovej bariéry pozdĺž ich oplotenia. Boli cieľavedome obťažovaní formou právne neopodstatnených výziev na základe podnetu ďalších účastníkov, aby pomocou hrubého nátlaku strpeli ďalšie pokračovanie v zrejmom zásahu do pokojného stavu, čoho dôkazom sú trestné oznámenia uložené v spise.

III.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľov 1 a 2 nemožno priznať úspech.

Podľa § 7 ods. 2 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy a jej s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 5 OZ, ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde.

Konanie podľa tohto ustanovenia je konaním, kde sa zabezpečuje predbežná ochrana len v súvislosti s konkrétnym zrejším zásahom do pokojného stavu. Nerieši susedské spory v ich merite a nemôžu sa v ňom ukladať účastníkom konkrétne práva či povinnosti v súvislosti s riešením susedských sporov.

Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie Obce Staškov č. S2013/287/R1676 zo dňa 02.12.2013, ktorým bol návrh navrhovateľov zamietnutý.

Najvyšší súd z obsahu súdneho, ako aj administratívneho spisu zistil, že Obec Staškov rozhodla o návrhu navrhovateľov 1 a 2 o zabezpečenie predbežnej právnej ochrany z dôvodu, že ďalší účastníci 1, 2 začali vysádzať dreviny - tuje, vo vzdialenosti 60 cm od hranice pozemku navrhovateľov a oplotenia pozdĺž celej spoločnej hranice pozemkov, čím navrhovateľov poškodzujú v zmysle údržby ich oplatenia, protipožiarnej ochrany, ako i výhľadu a bezpečnostného hľadiska pri ochrane zdravia osôb a majetku. Konanie bolo začaté na základe návrhu navrhovateľov zo dňa 02.07.2013.

Ešte v priebehu administratívneho konania sa ďalší účastníci vyjadrili k návrhu navrhovateľov podaním zo dňa 23.07.2013, v ktorom uviedli, že tvrdenia v návrhu sú nepravdivé, pretože tuje boli vysadené vo vzdialenosti 90 cm a nie 60 cm od hranice pozemku. Ich počet bol 15 ks a neboli vysadené pozdĺž celej hranice. Čo sa týka údajnej protipožiarnej ochrany uviedli, že na pozemku nemajú žiadne prostriedky, ktoré by navrhovateľov ohrozovali. Navrhovatelia po doručení listu z Obecného úradu Staškov vysadené tuje poliali neznámou chemickou látkou. Pokojný stav susedského spolunažívania mali narušiť práve navrhovatelia spolu s ich deťmi.

Na ústnom pojednávaní pred správnym orgánom dňa 18.10.2013 sa ďalší účastník 1 vyjadril a uviedol, že bolo vysadených 15 ks tují vo vzdialenosti 90 cm od jestvujúceho oplatenia od seba 80 cm. Vysadené tuje boli zničené, uschli a danú záležitosť rieši polícia. Čo sa týka pokojného stavu, tento nebol od samého začiatku ako začali stavať rodinný dom. Už pri zameriavaní stavby geodetom nastali

nezrovnalosti, nakoľko navrhovatelia premiestnili kolíky a umiestnili ich na iné miesto ako zameral geodet. Svojevoľne vstupujú na ich pozemok bez povolenia a súhlasu, stačilo by, keby ho vopred informovali. Upustil od rozhodnutia vysadiť tuje pozdĺž celej hranice pozemku.

V podaní zo dňa 21.10.2013 doplnili navrhovatelia svoj návrh tak, že žiadali, aby obecný úrad rozhodol, že bude nahradené provizórne oplotenie vybudovaním železobetónového oplotenia s pletivom na pozemku tesne na hranici pozemkov a v ňom bude maximálne dva metre široký samostatný vchod pre výkon údržby oplotenia navrhovateľov a tieto dva metre žiadajú ďalšími účastníkmi ohradiť na konci rámkovitým oplotením. Ďalej žiadali v celom priestore pozdĺž spoločnej hranice v dĺžke 58 m v zachovaní 1,5 m širokého trávnatého porastu, odstránenie 15 ks tují, ďalej, aby ďalší účastníci 1, 2 presne špecifikovali parametre živého oplotenia, t.j. dĺžku, šírku a výšku. Navrhli v budúcnosti vysádzať tuje vo vzdialenosti, ktorá sa vypočíta podľa vzorca, ktorý uviedli. Výška živého oplotenia ďalších účastníkov 1, 2 musí byť udržiavaná na hodnote 1,5 m. Ďalej žiadali podpísaný a úradne overený trvalý súhlas pre navrhovateľov a osoby s trvalým pobytom v mieste bydliska navrhovateľov, ako aj pre nimi písomne poverené osoby pre vstup na pozemok ďalších účastníkov 1, 2 za účelom výkonu údržby oplotenia na pohyb v celom priestore 1 m širokého koridoru trávnatého porastu pozdĺž spoločnej hranice pozemkov počas celého kalendárneho roka.

Ďalší účastníci sa k tomuto návrhu vyjadrili listom zo dňa 14.11.2013, v ktorom uviedli, že k predloženému návrhu nemajú čo dodať, nakoľko je úplne nezmyselný.

Odporca posúdil vec tak, že bolo zistené, že spory medzi navrhovateľmi a odporcami sú dlhodobého charakteru. Nezhody sa dotýkajú nielen výsadby tují a obavy navrhovateľov 1 a 2 z budúcej údržby ich oplotenia, ale úzko súvisia i so samotnou výsadbou nového oplotenia ďalšími účastníkmi 1, 2. Nezhody pretrvávajú dlhodobejšie a nebolo možné ustáliť pokojný stav, ktorý existoval pred konkrétnym zásahom, ako i samotný zrejmy zásah do pokojného stavu. Predložený návrh navrhovateľov nie je možné podľa odporcu riešiť prostredníctvom inštitútu zakotveného v § 5 OZ a preto ich návrh zamietol v preskúmvacom rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutiu podali opravný prostriedok navrhovatelia. Uviedli, že ľahko možno ustáliť pokojný stav pred konkrétnym zásahom a samotný zrejmy zásah. Ďalší účastníci 1, 2 vybudovaním železobetónového pletivového oplotenia pozdĺž spoločnej hranice pozemkov v dĺžke 12 m, na ktoré nadväzuje budovanie živého oplotenia zo sadeníc dreviny tuja v zamýšľanej dĺžke 58 m, im znemožnili vyjadriť sa a pripomienkovať túto stavbu na riadnom stavebnom konaní. Navrhovatelia majú 30 rokov staré platné stavebné povolenie na oplotenie celého svojho pozemku a majú aj trvalý záujem ho aj realizovať v celej dĺžke a to ponechaním samostatného vstupu v oplotení na pozemok ďalších účastníkov 1, 2 pre bezproblémové zabezpečenie riadnej opravy a údržby oplotenia. Tým boli splnené hmotnoprávne podmienky na vydanie predbežného opatrenia. Ďalší účastníci svojim konaním si presadzujú svoj zámer násilným spôsobom - odmietnutím dohody. Obecný úrad v celom rozhodnutí umožnil ďalším účastníkom ako páchatelom, naďalej pokračovať v zrejmom zásahu do pokojného stavu.

K opravnému prostriedku sa vyjadrili ďalší účastníci 1, 2. Považujú ho za nezmyselný a vykonštruovaný. Navrhovatelia majú konfliktné susedské vzťahy so všetkými susedmi. Vývolávajú konflikty napriek tomu, že sú dlhodobo chorí, resp. ZŤP. Krivo obviňujú ďalším účastníkom 2 z marenia konania na Obecnom úrade Staškov. Budovanie ich oplotenia je v súlade so zákonom a vydaným platným stavebným povolením. Nekupovali pozemok 1800 m² za tým účelom, aby navrhovateľom 1 a 2 ponechali 116 m² pozemku, ktoré od nich žiadajú na údržbu ich oplotenia. Možnosť ošetrovať ich oplotenie majú aj zo svojej strany, pričom nemajú problém s ich vstupom na pozemok, len chcú byť vopred informovaní o údržbe oplotenia, aby sa predišlo možným konfliktom.

Z obsahu predložených spisov najvyšší súd ďalej zistil, že predmetom súdneho preskúmvacieho konania bolo rozhodnutie odporcu, ktorý rozhodol podľa § 5 a § 127 OZ. Ide o ochranu proti tomu, kto právo poruší (porušuje) alebo ohrozí (ohrozuje) a takúto ochranu môže poskytnúť aj obec. Obec neposkytuje ochranu akémukoľvek porušeniu či ohrozeniu práva, ale iba takému, ktoré nastalo tým, že

sa bez právneho dôvodu zasiahlo do doterajšieho pokojného stavu, ktorý bol pred zásahom. Ide o ochranu doterajšieho stavu bez toho, aby obec skúmala, či ten, kto zasiahol do pokojného stavu, je na to oprávnený, alebo nie.

K zrejmemu zásahu do pokojného stavu v zmysle § 5 OZ spravidla dôjde pri protiprávnom konaní. Obnovenie predošlého stavu by bolo možné spravodlivo požadovať len v prípade, pokiaľ by bolo evidentne preukázané, že zmenený stav, ktorý nastal v dôsledku nejakého konania, znamená zásah do subjektívnych občianskych práv a je v súvislosti s protiprávnym konaním porušovateľa, t.j. je možné takto vzniknutý stav považovať za závadný stav, ktorý nie je možné objektívne tolerovať. Avšak aj pri preukázaní takéhoto stavu, môže obec len predbežne zásah zakázať, alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav, avšak z predbežnej povahy rozhodnutia obce vyplýva, že to nie je možné dosiahnuť uložením konkrétnej povinnosti - rozhodnutím na plnenie.

Obec nemôže ochranu poskytnúť v takom prípade, ak sa zasiahlo do pokojného stavu v dôsledku vykonateľného súdneho rozhodnutia, alebo na základe úradného rozhodnutia, či povolenia.

Skutkovým základom pre rozhodnutie obce je posledný pokojný stav, ktorý existoval pred zrejším zásahom. Obec zisťuje a rieši len skutkové otázky. Obec neskúma a ani nemôže skúmať, komu právo skutočne patrí, aká je právna pozícia jednotlivých strán. Tieto otázky môže preskúmať a rozhodnúť o nich iba súd.

Ak obec dôjde k záveru, že došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, rozhodne tak, že sa tým dosiahne obnovenie stavu, ktorý existoval pred zásahom. Obec teda neskúma právny stav, platnosť právnych vzťahov, ale len posudzuje faktický stav, ktorý sa zásahom tretej osoby zmenil oproti doterajšiemu stavu. Ide o tzv. posesórnu ochranu, v rámci ktorej vydá rozhodnutie, ktoré musí mať náležitosti podľa § 46 a nasl. správneho poriadku.

Obec sa v konaní nezaoberá otázkou, či zásah do pokojného stavu bol po práve alebo v rozpore s ním. Zisťuje iba, či boli splnené podmienky požadované Občianskym zákonníkom pred rozhodnutím. Tieto podmienky sú dve a to:

- a/ zrejmé porušenie pokojného stavu - za také porušenie je treba považovať zásah, ktorý nevylučuje pochybnosti, že sa ním mení pokojný stav (posledný). Typické sú najmä zásahy do oblasti tzv. susedských práv (§ 127 OZ),
- b/ existencia pokojného stavu - ide o faktický, posledný pokojný stav pred zásahom. Rozsah poskytnutej ochrany je opätovne daný predmetným ustanovením OZ.

Obec je oprávnená zásah do pokojného stavu

- a/ zakázať,
- b/ rušiteľovi uložiť, aby si obnovil posledný pokojný stav,
- c/ zakázať a rušiteľovi uložiť aby obnovil posledný pokojný stav.

Posledná uvedená možnosť nie je síce výslovne v zákone uvedená, nič menej ju nemožno podľa povahy veci vylúčiť.

Vzhľadom na ochranu, ktorú poskytuje obec, a na jej povahu, možno vyvodiť, že rozhodnutie obce podľa § 5 OZ má úplne iný charakter ako rozhodnutie súdu, a preto občiansko-právny súd nie je a ani nemôže byť viazaný rozhodnutím obecného úradu vydaného podľa § 5 OZ.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že v preskúmvanej veci v konaní podľa § 5 OZ nie je možné vyhovieť podanému doplnenému návrhu navrhovateľov zo dňa 21.10.2013, v ktorom žiadali, aby obec komplexne vyriešila susedské spory týkajúce sa nielen výstavby 15 ks tují, údržby oplotenia, dokonca uloženia povinnosti strpieť vstup na pozemok, lebo túto povinnosť môže uložiť jedine súd v občianskom súdnom konaní v zmysle § 127 OZ a nie súd v správnom súdnictve.

Odvolací súd má za to, že navrhovatelia 1 a 2 v odvolaní neuviedli také skutočnosti, ktoré by

spochybňovali vecnú správnosť výroku rozhodnutia súdu prvého stupňa, v konaní nepreukázali, že by prišlo k nezákonnému zásahu do ich práv výsadbou drevín - tují vo vzdialenosti 60 cm od spoločnej hranice pozemkov. Súd prihliadol i na skutočnosť vyplývajúcu z výpovede ďalších účastníkov, že predmetné tuje vyschli, čím podľa názoru súdu zanikla samotná podstata návrhu navrhovateľov. K ostatným návrhom navrhovateľov vznášaným v priebehu súdneho konania je potrebné zdôrazniť, že konanie v správnom súdnictve je ovládané koncentračnou zásadou. Dôvody, ktoré navrhovateľ uplatnil v opravnom prostriedku nemôže rozširovať v priebehu celého súdneho konania, ale iba v lehote na podanie opravného prostriedku. Ich opodstatnenosť súd posudzuje len vo vzťahu k predmetu konania na správnom orgáne. Preto sa odvolací súd k ďalším návrhom navrhovateľa v odvolacom konaní nevyjadroval keďže nie sú predmetom tohto preskúmvacieho konania. Navrhovatelia môžu využiť žalobu v civilnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu, ktorý konštatoval, že rozhodnutie Obce Staškov č. S2013/287/R1676 zo dňa 02.12.2013 bolo vydané v súlade so zákonom. Odvolacie dôvody navrhovateľov 1 a 2 neboli spôsobilé spochybníť takto ustálený právny záver krajského súdu, s ktorým sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil v celom rozsahu a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľom nepriznal trovy na náhradu, pretože boli v súdnom odvolacom konaní neúspešní a odporcovi a ďalším účastníkom konania preto, lebo im zo zákona náhrada trov konania neprislúcha (§ 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.